

6.1 บทสรุป

จากการศึกษา การขยายตัวของเทศบาลเมืองขอนแก่น จะพบว่า มีการขยายตัวไปในแนวราบ ตามแนวของถนนสายหลัก ๆ ที่มีความสะดวกในการเดินทางและมีความสะดวกในการพัฒนาพื้นที่ โดยมีตัวกำหนดการขยายตัวของเมืองจากย่านศูนย์กลางธุรกิจ ออกไปสู่ชานเมือง คือ เส้นทางคมนาคม และการขยายตัวของย่านที่อยู่อาศัย เป็นหลักสำคัญ ดังนั้นจึงทำให้การขยายตัวของเทศบาลเมืองขอนแก่น มีลักษณะการขยายตัวเป็นรูปดาวแฉก ๆ (STAR SHAPE) ยื่นออกไปตามแนวเส้นทางคมนาคมสายหลัก ๆ ของเมือง ซึ่งเป็นรูปแบบการขยายตัวของเมืองแบบ AXIAL DEVELOPMENT THEORY

ในการขยายตัวของย่านการค้าและบริการ ภายในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น มีลักษณะทิศทางการขยายที่สอดคล้องกับการขยายตัวของเมือง คือ มีการขยายตัวจากใจกลางเมืองออกไปยังพื้นที่ข้างเคียง โดยใช้แนวของถนนสายหลัก ๆ ของเมือง เป็นตัวกำหนดทิศทางการขยายตัวของย่านการค้าและบริการ ทำให้รูปแบบการขยายตัวของย่านการค้าและบริการ มีรูปแบบการขยายตัวแบบ AXIAL DEVELOPMENT THEORY เช่นเดียวกับการขยายตัวของเมือง

และจากการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของย่านการค้าและบริการในแต่ละย่าน ที่อยู่ภายในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น พบว่า ย่านการค้าและบริการ ใจกลางเมืองมีบทบาทที่สำคัญในการให้บริการแก่ประชาชนที่อยู่ภายในเขตเทศบาลเมืองมากกว่าย่านการค้าและบริการ ตลาดสด.จิระ โดยดูจากเขตอิทธิพลของการให้บริการเป็นหลัก จะพบว่า ย่านการค้าและบริการ ใจกลางเมือง มีรัศมีในการให้บริการในระยะ 3 กิโลเมตร ส่วนย่านการค้าและบริการ ตลาดสด.จิระ มีรัศมีในการให้บริการเพียง 2 กิโลเมตร นอกจากนี้ ยังพบว่าย่านการค้าและบริการ ใจกลางเมือง มี

ความหลากหลายในการให้บริการ มากกว่าย่านการค้าและบริการ ตลาดสด
อ.จิระ

ส่วนในเรื่องของการศึกษาปัญหาของย่านการค้าและบริการ ในแต่ละย่าน จะพบลักษณะของปัญหาที่มีความคล้ายคลึงกัน และมีความเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน ปัญหาหลัก ๆ ที่พบภายในย่านการค้าและบริการที่เหมือนกัน คือ ปัญหาการจราจรติดขัด และปัญหาขาดแคลนที่จอดรถ ซึ่งเป็นปัญหาที่ประชาชนที่เข้าไปใช้บริการภายในย่านการค้าและบริการ แต่ละย่านประสบเหมือนกัน และนับวันก็จะทวีความรุนแรงของปัญหามากขึ้นเรื่อย ๆ

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้อมูลทั้งหมด ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่สำคัญในการพัฒนาย่านการค้าและบริการ ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาเมือง โดยมีแนวทางในการพัฒนาเสนอแนะ ดังนี้คือ

- แผนพัฒนาย่านการค้าและบริการ ในระยะสั้น
- แผนพัฒนาย่านการค้าและบริการ ในระยะยาว

ซึ่งมีลักษณะดังนี้คือ

1. แผนพัฒนาย่านการค้าและบริการ ในระยะสั้น

เป็นแผนในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ภายในย่านการค้าและบริการในปัจจุบัน ซึ่งย่านการค้าและบริการ ทั้งสองแห่งประสบอยู่ คือ ปัญหาการจราจรติดขัด และปัญหาขาดแคลนที่จอดรถ

ดังนั้น แนวทางการเสนอแนะในครั้งนี้ คือการจัดการระบบเส้นทางการคมนาคมภายในย่านการค้าและบริการในแต่ละย่าน ให้มีขีดความสามารถ ในการระบายการสะสมของปริมาณการจราจรออกนอกย่านการค้าและบริการได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งมีแนวทางดังนี้

- ในบริเวณย่านการค้าและบริการ ตลาดสดอ.จิระ

การจัดการปรับปรุงระบบการจราจร การจัดการในแนวของถนนประชา-
สโมสร เป็นหลักสำคัญ

- ในบริเวณของย่านการค้าและบริการ ในกลางเมือง
การจัดการปรับปรุงระบบการจราจร การจัดการในแนวของถนนหน้าเมือง
และถนนกลางเมือง เป็นหลักสำคัญ

ส่วนการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่จอดรถ ภายในย่าน
การค้าและบริการ ในแต่ละย่าน ควรใช้แนวทางในการส่งเสริมระบบ
บริการขนส่งสาธารณะภายในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น ให้มีระบบการ
บริการที่ดี และมีความสะดวกในการใช้เดินทางเข้าไปใช้บริการ ภายใน
ย่านการค้า ก็จะสามารลดปริมาณการใช้รถยนต์ส่วนตัวที่อยู่ภายในย่าน
การค้าได้ ซึ่งจะส่งผลต่อการลดปัญหาการขาดแคลนที่จอดรถ จากการ
ศึกษาสภาพพื้นที่ภายในย่านการค้าและบริการ ในแต่ละย่าน จะพบว่า ย่าน
การค้าและบริการ ในแต่ละย่าน มีพื้นที่จำกัด และพื้นที่โดยส่วนใหญ่จะเป็น
กรรมสิทธิ์ของสถาบันราชการ ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่
จอดรถ จะใช้การแก้ไขโดยการสร้างพื้นที่จอดรถขึ้นมาใหม่ภายในย่านการค้า
และบริการ จะเป็นเรื่องท้ออย่างลำบากมาก ในการแก้ไขปัญหานั้นช่วง
ระยะเวลาสั้น ๆ

2. แผนการพัฒนาย่านการค้าและบริการ ในระยะยาว

เป็นแผนที่มีทิศทางในการพัฒนาย่านการค้าและบริการ ให้มี
ความสอดคล้องกับทิศทางการขยายตัวของเมือง จากการศึกษาพบว่า เมือง
มีการขยายตัวออกไปทุกทิศทุกทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทางด้านทิศเหนือของ
เขตเทศบาลเมืองขอนแก่น มีการขยายพื้นที่ของเมืองออกไปอย่างมาก

จากทิศทางการขยายตัวของเมือง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
คือ เมืองมีพื้นที่การขยายตัวออกไปมาก แต่ในสภาพปัจจุบันย่านการค้าและ
บริการที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการที่หลากหลาย มีอยู่เพียง 2 ย่าน
ใหญ่ ๆ โดยไม่มีแนวโน้มที่จะเกิดที่จะเกิดย่านการค้าและบริการ ที่มีลักษณะ
การให้บริการที่หลากหลาย เช่นเดียวกับย่านการค้าทั้งสองแห่ง จึงทำ

ให้ย่านการค้าและบริการที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีการเพิ่มรัศมีในการให้บริการเพิ่มมากขึ้น จากสภาพดังกล่าว จะส่งผลเกิดปัญหาต่อย่านการค้าและบริการ ในกลางเมืองเป็นอย่างมาก เพราะเป็นย่านการค้าที่มีความหลากหลายในการให้บริการมากกว่าย่านการค้าและบริการ 'ตลาดสด.จิระ' จึงทำให้มีผู้เข้าไปใช้บริการมากขึ้น ส่งผลต่อปัญหาภายในย่านการค้าให้มีความรุนแรงมากกว่าย่านการค้าและบริการ ตลาดสด.จิระ

ดังนั้นแนวทางในการวางแผนพัฒนาย่านการค้าและบริการให้มีความสอดคล้องกับการขยายตัวของเมือง ควรที่จะสร้างความสมดุลย์ระหว่างย่านการค้าทั้งสอง ให้มีบทบาทในการให้บริการที่ใกล้เคียงกันไม่แตกต่างกันมาก ก็จะทำให้การกระจายรัศมีของย่านการค้าและบริการไปยังพื้นที่รอบนอก เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการกระจายความหนาแน่นของประชากร ที่เข้าไปใช้บริการภายในย่านการค้าลดลง และจะเป็นการผ่อนคลายปัญหาของย่านการค้า ที่เกิดจากการเข้ามาใช้บริการของประชาชนที่มีจำนวนมาก ๆ ให้ลดลง

จึงอาจสรุปแผนพัฒนาย่านการค้าและบริการในระยะยาวให้มีความสอดคล้องกับการขยายตัวของเมือง คือ แผนการสร้างสมดุลย์ระหว่างย่านการค้าและบริการ ในแต่ละย่าน